



Circuite integrate digitale

Curs 2



Ideile principale din cursul 1

- Definirea sistemelor digitale, prin contrast cu cele analogice
- Conversia analog – digital
- Definirea formală a sistemelor și circuitelor digitale
- Introducere în Verilog HDL
- Aritmetică binară: reprezentarea numerelor în baza 2

- Tema 1...



Curs 2

- Un exemplu de circuit digital: *pixel corrector*
- Aplicații ale sistemelor și circuitelor digitale

- Circuitele logice: exemple
- Funcții și algebră logică

- Aritmetică binară (continuare): operații, C2, virgulă mobilă



Exemplu de circuit digital: *pixel corrector*

- http://dcae.pub.ro/gstefan/digital_circuits.html
- Tema 2: desenați schema bloc a unui multiplicator pentru numere binare de 8 biți, care folosește algoritmul înmulțirii “de mână”



Aplicații ale circuitelor digitale

- sisteme de calcul: de la ipaduri și laptopuri la supercomputere
- televiziune, comunicații, telefonie...
- procesări de semnale, inclusiv audio-video (camere video, sisteme audio)
- aparatură electrocasnică
- sisteme de comandă și control



Aplicații (piețe de desfacere)

- Automobile
 - Sistemul de aprindere, controlul motorului, ABS
- Aparate de uz casnic sau personal
 - TV, jucării, telefoane mobile, aparate casnice...
- Control industrial
 - Sisteme de control, roboți industriali,....
- Medicină
 - Pompe de infuzie, mașină de dializă, proteze,...
- Rețele
 - Rutere, huburi,...
- Birou
 - Faxuri, fotocopiatoare, printere, monitoare...

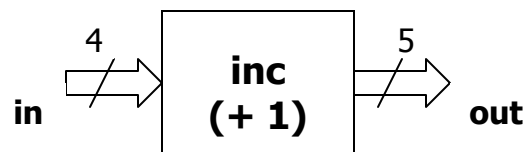
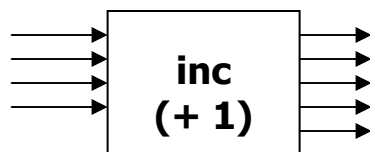


Tipuri de aplicații

- Procesare de date
- Transmisie de date
- Calcul
- Sisteme de comandă și control

Funcții logice

- Toate funcțiile circuitelor digitale se realizează pornind de la funcții logice.
- Exemplu: incrementatorul **out = in + 1**
 - incrementarea este o funcție aritmetică
 - se implementează cu ajutorul funcțiilor logice
 - $out[0] = \sim in[0]$
 - $out[1] = in[1] \& (\sim in[0]) + (\sim in[1]) \& in[0]$
 - $out[i]$ se modifică doar dacă toți biții anteriori ai lui in sunt 1





Cele mai importante funcții logice

- inversarea (opusul valorii de intrare)
- SI: este adevărată numai dacă toate argumentele sunt adevărate
- SAU: este adevărată dacă cel puțin un argument este adevărat
- XOR: suma modulo 2



Simboluri

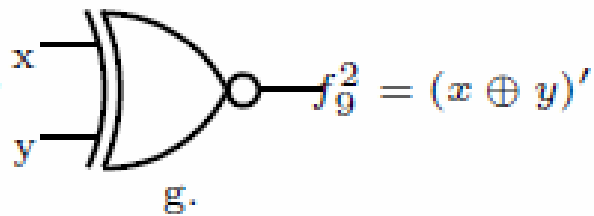
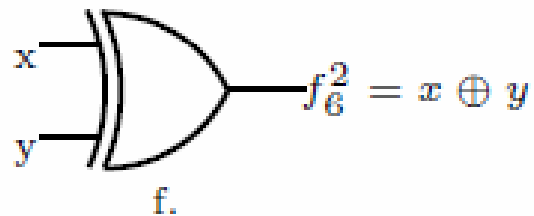
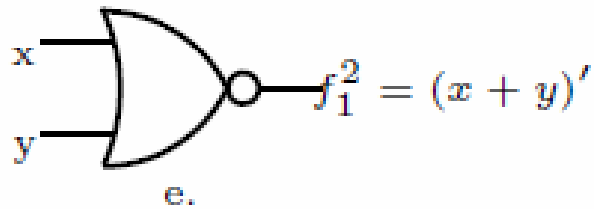
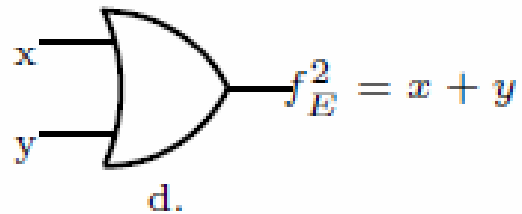
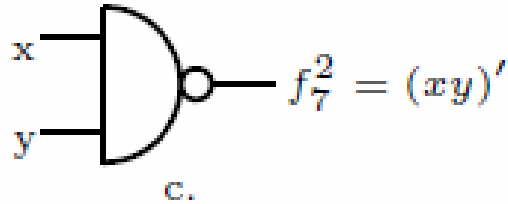
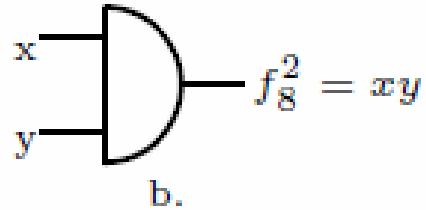
<u>funcție logică</u>	<u>simbol</u>	<u>operator Verilog</u>
ȘI	· (se poate omite)	&
SAU	+	
XOR	\oplus	^
NOT	'	~



Denumiri uzuale

- Inversor: NOT
- SI (AND); SI negat (NAND)
- SAU (OR); SAU negat (NOR)
- XOR ; NXOR sau XNOR

Porți logice



x	y	xy	(xy)'
0	0	0	1
0	1	0	1
1	0	0	1
1	1	1	0

x	y	x+y	(x+y)'
0	0	0	1
0	1	1	0
1	0	1	0
1	1	1	0

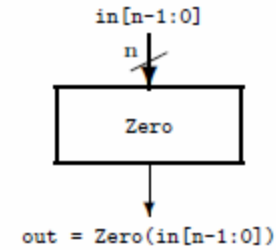
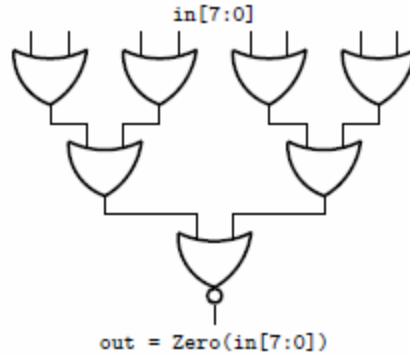
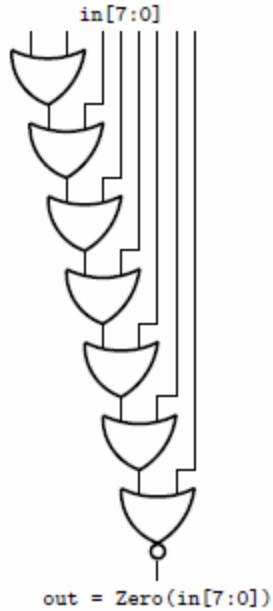
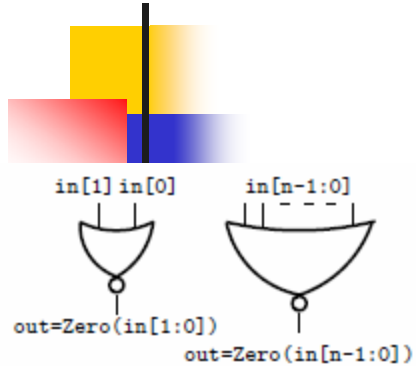
x	y	x⊕y	(x⊕y)'
0	0	0	1
0	1	1	0
1	0	1	0
1	1	0	1



Circuite combinaționale

- Calculează funcții logice mai complexe pornind de la funcțiile elementare
- Sunt construite din porți logice
- Nu au nicio buclă de reacție
- Exemple
 - Circuit care identifică valoarea (numărul) zero
 - Circuit de (multiplexor)
 - Sumator
 - Divizor

Zero circuit: n -input NOR



fan-in: număr
intrări

depth (adâncime):
numărul de
niveluri logice

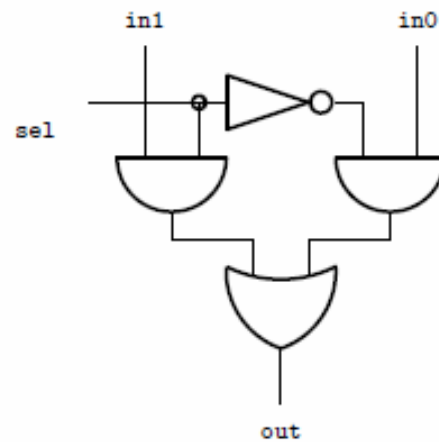
size (mărime):
numărul total
de intrări în toate
porțile

fan-in = 2	fan-in = n	fan-in = 8
depth = 1	depth = 1	depth = 7
size = 2	size = n	size = 14

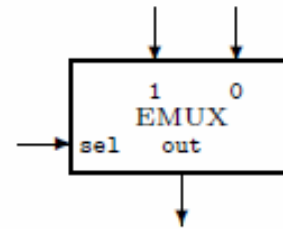
fan-in = 8
depth = 3
size = 14

Circuit de selecție (multiplexor)

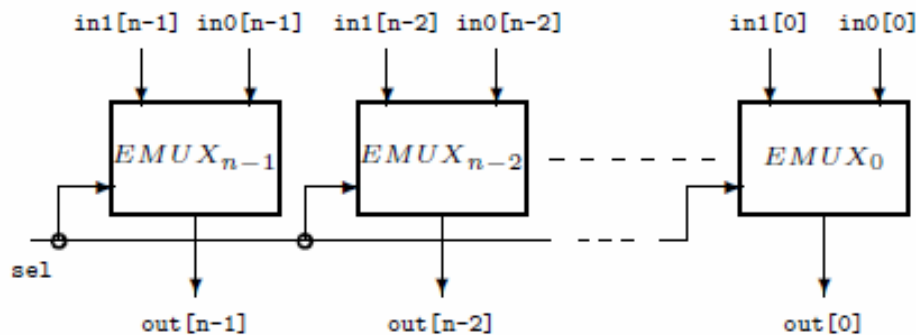
$$\text{out} = \text{sel} \text{ in1} + \text{sel}' \text{ in0}$$



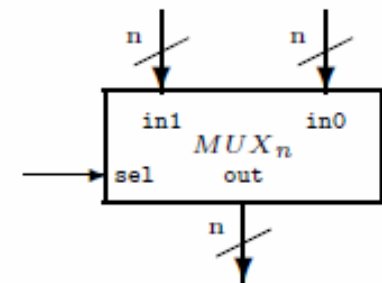
a.



b.



c.



d.

Behavioral:

```
module ifThenElse #(parameter n = 4)
    (output [n-1:0] out,
     input      sel,
     input  [n-1:0] in1, in0);

    assign out = sel ? in1 : in0;
endmodule
```

Structural:

```
module eMux(output out,
            input  sel, in1, in0)

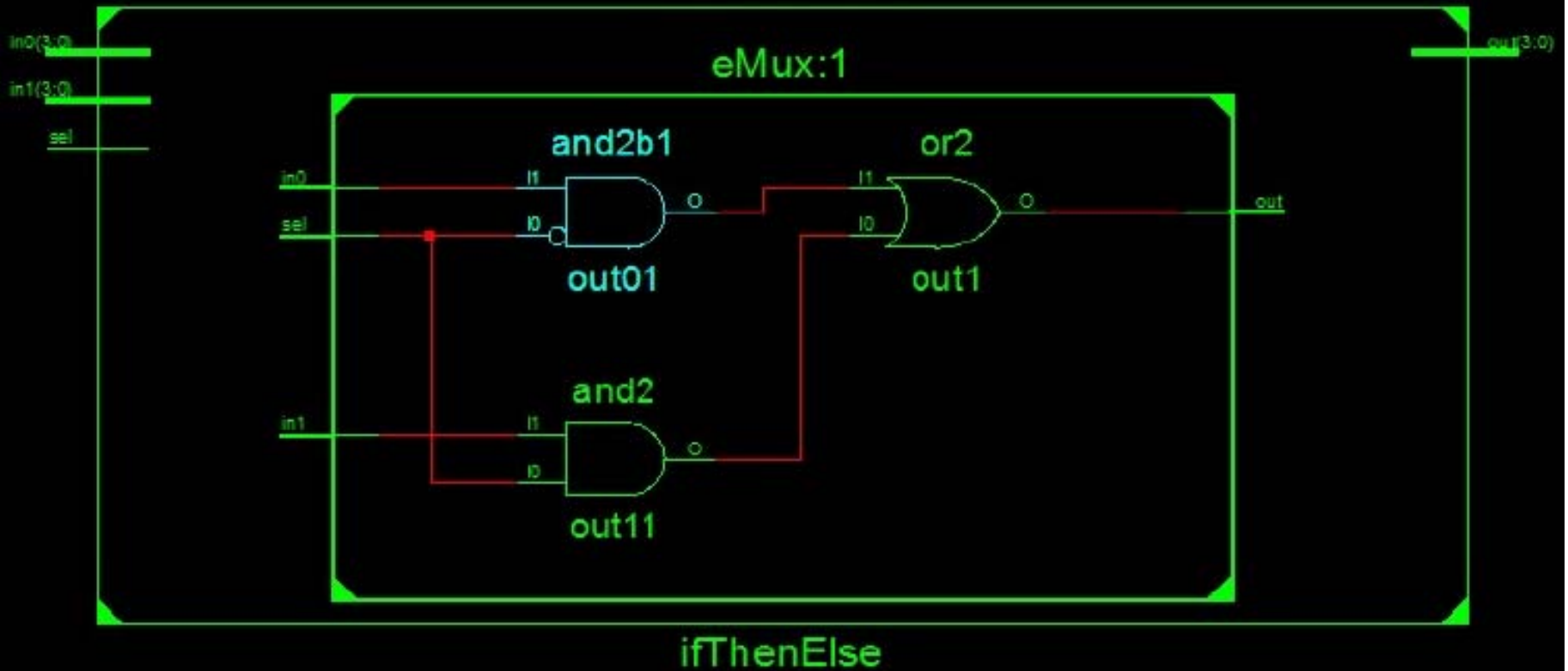
    wire      invSel;

    not inverter(invSel, sel);
    and and1(out1, sel, in1),
        and0(out0, invSel, in0);
    or  outGate(out, out1, out0)
endmodule
```

```
module ifThenElse #(parameter n = 4)
    (output [n-1:0] out,
     input      sel,
     input  [n-1:0] in1, in0);

    genvar i ;
    generate for (i=0; i<n; i=i+1)
        begin: eMUX
            eMux selector(.out(out[i]),
                          .sel(sel  ),
                          .in1(in1[i]),
                          .in0(in0[i]));
        end
    endgenerate
endmodule
```


ifThenElse:1



Sumator

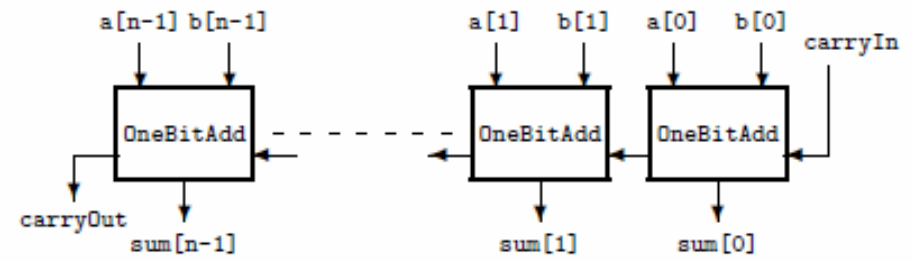
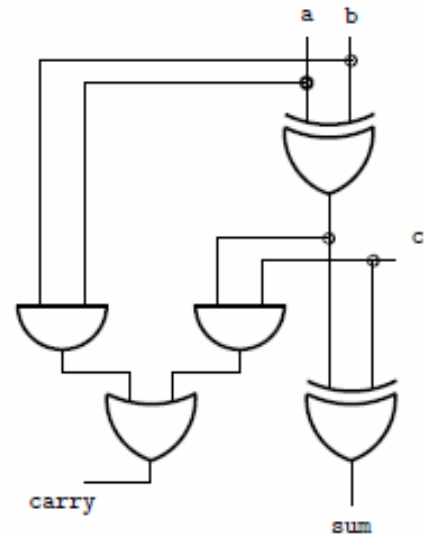
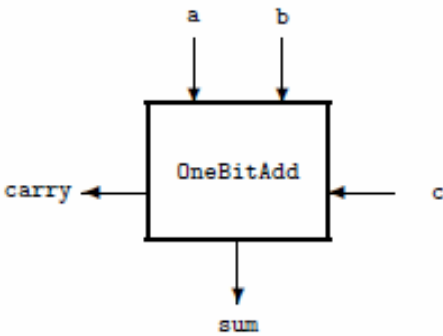
```
module adder #(parameter n = 4) // defines a n-bit adder
    (output [n-1:0] sum, // the n-bit result
     output          carry, // carry output
     input           c, // carry input
     input [n-1:0] a, b); // the two n-bit numbers

    assign {carry, sum} = a + b + c;
endmodule
```

Pentru $n = 1$, sumatorul complet de un bit:

$$\mathbf{sum = a \oplus b \oplus c = (a \oplus b) \oplus c}$$

$$\mathbf{carry = a b + c (a \oplus b)}$$



a	b	c	sum	carry
0	0	0	0	0
0	0	1	1	0
0	1	0	1	0
0	1	1	0	1
1	0	0	1	0
1	0	1	0	1
1	1	0	0	1
1	1	1	1	1

$$\begin{aligned}
 \text{sum} &= a'b'c + a'bc' + ab'c' + abc \\
 &= a'(b'c + bc') + a(b'c' + bc) \\
 &= a'(b \oplus c) + a(b \oplus c)' \\
 &= a \oplus (b \oplus c) \\
 &= a \oplus b \oplus c \\
 \text{carry} &= a'bc + ab'c + abc' + abc \\
 &= (a'b + ab')c + ab(c' + c) \\
 &= (a \oplus b)c + ab
 \end{aligned}$$

Reprezentarea numerelor întregi în Verilog

- numere pozitive (întregi fără semn)
 - `8'b0000_0000 = 0`
 - `8'b1111_1111 = +255`
- Complement față de doi (numere întregi cu semn)
 - `8'b1_0000000 = -128`
 - `8'b0_0000000 = 0`
 - `8'b0_1111111 = +127`

 - `+127=0_1111111 ->1_0000000+1=1_0000001=-127`



Divizare (împărțire la 2)

- Întregi pozitive: *logic right shift* (with **0** input)
 $8'b1001_1100 (156) \Rightarrow 8'b0100_1110 (78)$
- Întregi cu semn: *arithmetic right shift* (with **sign** input)
 $8'b1_1011001 (-70) \Rightarrow 8'b1_1101100 (-35)$